



---

|                            |   |  |
|----------------------------|---|--|
| <b>Onderwerp</b>           | : | Kaders voor de mogelijkheid om op meerdere locaties een speelautomatenhal te exploiteren |
| <b>B&amp;W vergadering</b> | : | 3 november 2015  |
| <b>Dienst / afdeling</b>   | : | Veiligheid en Bestuurs- en Juridische Zaken  |

## **Aan de gemeenteraad,**

### **1. Aanleiding**

In de raadsvergadering van 4 juni 2015 is een motie van de fractie VVD en Helmond Aktief aangenomen waarbij de raad het college heeft opgedragen met een voorstel te komen aan de gemeenteraad om artikel 2.3.3.6 lid 2 APV zodanig aan te passen, dat de mogelijkheid gecreëerd wordt om op meerdere locaties een speelautomatenhal te exploiteren nadat de kaders daarvoor in de gemeenteraad zijn besproken. Ten behoeve van de kaderstelling in de gemeenteraad is deze notitie door het college opgesteld.

### **2. Doel en inhoud notitie**

In deze notitie komen allereerst enkele relevante wettelijke kaders en randvoorwaarden aan bod. Hierna volgen de kaders zoals door het college voorgesteld worden en aan de raad ter besluitvorming voorgelegd worden. Deze gaan over het maximumstelsel, het concept van de speelautomatenhal en de mogelijke locaties. Daarnaast wordt stilgestaan bij de positie van de reeds gevestigde speelautomatenhal op de locatie Watermolenwal 8, 9 en 10. Tot slot wordt het proces beschreven voor de implementatie van de uitbreiding.

### **3. Wet en regelgeving**

#### *Wet op de Kansspelen*

Op grond van de artikel 30c, eerste lid, onder b en tweede lid, kan voor een speelautomatenhal door de burgemeester een vergunning verleend worden als dit bij gemeentelijke verordening is toegestaan. In de gemeentelijke verordening wordt het aantal kansspelautomaten per speelautomatenhal vastgesteld.

Landelijk ligt er een wetsvoorstel voor dat een liberalisering van gokken inhoudt, namelijk het toestaan van gokken via internet (zgn. gokken op afstand). Dit voorstel is nu onderwerp van bespreking in de Tweede Kamer.

#### *Bestemmingsplan*

Geen enkel bestemmingsplan staat het gebruik van een pand als speelautomatenhal rechtstreeks toe. Een speelautomatenhal kan planologisch gezien enkel gevestigd worden op een locatie waar het gebruik middels een vrijstelling wordt toegestaan. Bij de afweging of meegewerkt wordt aan een dergelijke vrijstelling is van belang of de komst van een speelautomatenhal ter plaatse naar verwachting leidt tot een verstoring van het evenwicht met de reeds aanwezige leisure binnen de gemeente.

#### *Gemeentelijk vergunningsregime*

Op dit moment is in de APV opgenomen dat er 1 speelautomatenhal toegestaan is met maximaal 100 kansspelautomaten. Verder is er opgenomen dat de speelautomatenhal in een aangewezen gebied moet liggen (centrumgebied). Een wijziging in het aantal of de vestigingslocatie leidt tot een aanpassing van de APV.

Het belang van gemeenten om de vestiging van speelautomatenhallen in de APV te regelen is de bescherming van de openbare orde en veiligheid. Op basis daarvan mogen voorschriften in de vergunning worden opgenomen. De gemeente is verantwoordelijk voor de handhaving daarvan. De overige handhaving voor kansspelen ligt bij de Kansspelautoriteit (Ksa).

Op basis van artikel 174 van de Gemeentewet is de burgemeester belast met het toezicht op openbare inrichtingen en met de uitvoering van verordeningen die betrekking hebben op dat toezicht. Hieruit volgt dat de bevoegdheid om vergunning voor een speelautomatenhal te verlenen en ten aanzien hiervan beleid te voeren, bij de burgemeester ligt. Dit is ook zo in de APV vastgelegd. Omdat er bij het opnemen van een

beperkt aantal hallen een zogenaamde schaarse vergunning ontstaat, zal de burgemeester beleidsregels vaststellen voor de beoordeling van mogelijk toekomstige vergunningaanvragen. Op basis van deze beleidsregel worden de aanvragen beoordeeld op de punten openbare orde, stedenbouwkundige inpassing en verslavingszorg.

#### **4. Voorgestelde kaders**

Het college stelt voor:

- a. Het aantal speelautomatenhallen uit te breiden naar 2. nl. 1 op zich zelf staande speelautomatenhal en 1 speelautomatenhal die onderdeel uitmaakt van een breder leisure-bedrijf
- b. De locatie voor de op zich zelf staande speelautomatenhal in het centrumgebied houden en de speelautomatenhal die deel uitmaakt van een breder leisure bedrijf te vestigen buiten het centrumgebied.

#### *Toelichting*

Bij de kaders zijn de volgende invalshoeken relevant:

- het waarborgen van de openbare orde;
- de ruimtelijke inpassing; en
- het voorkomen van gokverslaving.

#### *a. Het gewenste aantal speelautomatenhallen?*

Uitgaande van een status quo is het gemeentelijk beleid er lang op gericht geweest om slechts 1 speelautomatenhal te hebben. De uitbreiding van het aantal is wel al een aantal malen genoemd, aan een inhoudelijke bespreking hiervan is nooit begonnen.

Het vigerende leisurebeleid geeft geen directe aanknopingspunten voor een uitbreiding van het aantal speelautomatenhallen. Casino (= speelautomatenhal) staat benoemd als een vorm van vermaak ('vermaak' is een van de leisure categorieën). Het komt echter niet terug als een voorziening die scoort als een wenselijke aanvulling op het bestaande leisure aanbod.

Cijfers van de verslavingszorg van Novadic Kentron laten zien dat internet genoemd wordt als plaats van gokken, gevolgd door het Holland casino en de speelautomatenhal. De laatste jaren is de leeftijdsverdeling van de hulpvragers voor gokken constant, de grootste groep zit in de leeftijd 25-40 jaar. Het landelijke gemiddelde van de hulpvraag voor gokken lag in 2004 op 17 en in 2013 op 13 per 100.000 inwoners.

In Helmond hebben zich in 2014 voor gokverslaving 15 personen voor hulp aangemeld.

Vanuit Novadic Kentron wordt aangegeven dat het van belang is dat het beleid gericht is op het voorkomen van gokverslaving door een combinatie van preventie, wet- en regelgeving en handhaving. Bij een uitbreiding van het aantal speelautomatenhallen adviseren zij een adequaat preventiebeleid verplicht te stellen en dit ook te monitoren.

Er is geen landelijke norm voor het aantal speelautomatenhallen per inwonersaantal. Bij vergelijkbare gemeenten worden 0 tot 4 automatenhallen toegestaan (meer hierover onder punt 5: benchmark gemeenten). Als het aantal speelautomatenhallen van gemeentewege wordt beperkt, is het een schaarse vergunning en moeten er door de burgemeester criteria opgesteld worden voor de selectie van de aanvraag.

Het college stelt voor om het aantal speelautomatenhallen uit te breiden naar 2. Een groter aantal speelautomatenhallen heeft mogelijk een aanzuigende werking op spelers, met bijbehorend image voor de stad. Een aantal van 2 hallen ligt in de lijn van het aantal hallen in de overige B5 gemeenten gezien de grootte van Helmond in vergelijking tot het aantal speelautomatenhallen. Met 2 speelautomatenhallen wordt bovendien een monopolie positie van de ondernemer bij 1 speelautomatenhal voorkomen.

#### *b. Het gewenste concept van de speelautomatenhallen*

Een speelautomatenhal kan een op zichzelf staande gokvoorziening zijn, waarbij bezoekers alleen aangetrokken worden door de gokactiviteiten. Of het kan een ondersteuning zijn en deel uitmaken van een leisure concept, waarbij bezoekers voor het geheel van activiteiten naar toe kunnen. De al bestaande speelautomatenhal is een op zichzelf staande gokvoorziening gelegen in het centrumgebied waar andere uitgaansfuncties gevestigd zijn.

Het college hecht eraan dat de tweede speelautomatenhal onderdeel uitmaakt van een breder amusementsbedrijf, met een combinatie van ontspanningsfaciliteiten en verblijfsvoorzieningen gericht op ouder publiek. Door dit concept staat de speelautomatenhal en het gokken niet op zichzelf maar maakt het onderdeel uit van en is het gericht op ontspanning en vermaak van de gasten.

Op dit moment zijn er maximaal 100 speelautomaten toegestaan in de hal. Daarmee wordt in feite een beperking opgelegd aan de grootte van de hal. De grootte van de hal heeft een directe relatie tot inpassing van de hal in een gebied. De grootte van de huidige hal lijkt voor het centrumgebied goed, er wordt geen overlast van ervaren. Het is mogelijk om in gebieden buiten het centrum een grotere speelautomatenhal toe te staan (dus met meer speelautomaten) dan in het centrumgebied.

### *c. De locaties van de speelautomatenhallen*

Op basis van de in september 2013 door de raad vastgestelde gebiedsaanduiding mag een speelautomatenhal alleen gevestigd zijn in het aangewezen centrumgebied. De daarbij behorende kaart is opgenomen in de APV. Het nu gehanteerde criterium is dat de speelautomatenhal in het centrumgebied moet liggen. Vanuit stedenbouwkundig oogpunt zijn speelautomatenhallen een centrumvoorziening, waarbij verruiming naar een speelautomatenhal binnen een breder leisure concept het aanbod en de aantrekkelijkheid van het centrum vergroot. De huidige begrenzing van het centrum kan worden aangepast en opnieuw worden gedefinieerd. Locaties buiten het centrum zullen al snel aangemerkt worden als aantasting van het woon- en leefklimaat en vrees voor overlast. Ook is vanuit stedenbouwkundig oogpunt de vestiging in wijkcentra ongewenst.

In het leisurebeleid worden speelautomatenhallen (casino's) benoemd als een vorm van vermaak. Het komt weliswaar niet expliciet terug als een voorziening die scoort als een wenselijke aanvulling op het bestaande leisureaanbod, maar het beleid is niet dichtgetimmerd en deze voorziening past bij het locatieprofiel 'kanaalzone binnen centrumring'.

Uit informatie van de politie blijkt geen overlast vanuit de speelautomatenhal, zowel niet vanuit de voormalige locatie aan het Binderseind als de huidige locatie aan de Watermolenwal. Ook bij het overlastmeldpunt van de gemeente zijn geen overlastmeldingen gerelateerd aan de speelautomatenhal bekend.

Het college vindt het wenselijk om dat de locatie van de speelautomatenhal voldoet aan de volgende criteria:

- voldoende parkeerruimte en stallingruimte,
- een logische en adequate ontsluiting,
- voldoende laad- en losmogelijkheden,
- sociale controle door o.a. de zichtbaarheid van de locatie en de aanwezigheid van andere functies in de onmiddellijke nabijheid,
- spreiding van de speelautomatenhallen zodat er minder kans is dat er overlast ontstaat.

Het college stelt voor dat de op zichzelf staande speelautomatenhal gevestigd blijft in het centrumgebied en de tweede speelautomatenhal die onderdeel uitmaakt van een breder amusementsbedrijf gevestigd wordt in de directe omgeving van het centrumgebied doch niet in het centrumgebied zelf.

## **5. Benchmark vergelijkbare gemeentes**

Uit een benchmark met vergelijkbare gemeentes komt geen eenduidig beeld naar voren over het aantal en de situering van de speelautomatenhallen in deze gemeentes. Deze gemeentes zijn: Oss, Vlaardingen, Roosendaal, Hengelo, Sittard-Geleen, Venlo, Almelo, Schiedam, Emmen en Heerlen)

Van de 10 vergelijkbare gemeentes hebben:

- 2 gemeentes geen speelautomatenhal,
- 3 gemeentes hebben er één,
- 3 gemeentes hebben er drie en
- 2 gemeentes hebben 4 speelautomatenhallen.

Wat betreft de locaties hebben:

- 4 gemeentes een gebied aangewezen, waarbij 2 aanvullend een spreidingbeleid binnen deze gebieden,
- 1 gemeente een afstandscriterium van minimaal 150 meter van een school voor voortgezet onderwijs,
- 1 gemeente locaties benoemd,
- 1 gemeente benoemd dat de locatie een belangrijke leisurefunctie of -potentie heeft en
- 1 gemeente geen verdere bepalingen over de locatie opgenomen.

Per gemeente:

Oss: 1, minimaal 150 meter van scholen van voortgezet onderwijs

Vlaardingen: 1, gelegen binnen aangewezen gebied

Roosendaal: 3, gelegen binnen aangewezen gebieden, waarbij per zone maximaal 1

Hengelo: geen  
Sittard-Geleen: 4  
Venlo: 3, locaties benoemd  
Almelo: geen  
Schiedam: 1, gelegen binnen aangewezen gebied  
Emmen: 3, voor locaties met belangrijke leisurfunctie of -potentie  
Heerlen: 4: Heerlen-Centrum: 2, Heerlerbaan: 1, Hoensbroek: 1

Binnen de **B5 gemeentes** heeft:

- Tilburg: 3 speelautomatenhallen (1 in centrum, 2 als onderdeel breed amusementsbedrijf)
- Eindhoven: 4 speelautomatenhallen (2 in centrum, 2 in overige gebied)
- Breda: 3 speelautomatenhallen
- 's Hertogenbosch: 5 in het gebied tussen de Dommel, Zuid Willemsvaart en de Hekellaan met daaraan toegevoegd het Hinthamereinde

## **6. Locatie Watermolenwal 8,9 en 10**

In 2013 is de speelautomatenhal die vanaf 2004 gevestigd was aan Binderseind 21 verplaatst naar de locatie Watermolenwal 8,9 en 10. Hiervoor is door de raad het aanwijzingsbesluit op grond van de APV gewijzigd en het centrumgebied als locatie voor de enige in Helmond toegestane speelautomatenhal aangewezen. Tegen de vergunningen voor deze verplaatsing is door een andere belangstellende exploitant bezwaar en beroep aangetekend. De uitspraak van de Raad van State is nog niet bekend.

De uitspraak staat in wezen los van de motie van de raad om te komen tot meer speelautomatenhallen. Het toestaan van meer speelautomatenhallen geeft mogelijk aanleiding tot een nieuwe ronde van bezwaar- en beroepsprocedures naar aanleiding van de vergunningverlening van de extra hal(len).

### **Vervolg van het proces**

Het proces ziet er globaal genomen als volgt uit:

1. de door het college voorgestelde kaders agenderen voor de commissie Bestuur en economie in november 2015;
2. het standpunt van de commissie Bestuur en economie wordt verwerkt in een raadsvoorstel waarin het aantal speelautomatenhallen en de kaders voor de locaties en het concept van de speelautomatenhal is vastgelegd. Dit leidt tot aanpassing van de APV;
3. vervolgens zal de burgemeester een beleidsregel opstellen die door haar als bestuursorgaan voor de verdeling van de vergunning wordt vastgesteld.
4. tot slot zal het nieuwe beleid geïmplementeerd worden, hetgeen nog de nodige tijd zal vergen.

Wij stellen u voor in te stemmen met:

- a. het uitbreiden van het aantal speelautomatenhallen naar 2;
- b. het toestaan van 1 op zich zelf staande speelautomatenhal en 1 speelautomatenhal die onderdeel uitmaakt van een breder leisure-bedrijf;
- c. de locatie voor de op zich zelf staande speelautomatenhal op het centrumgebied te houden en de speelautomatenhal die deel uitmaakt van een breder leisure bedrijf te vestigen in de directe omgeving van het centrumgebied. Het advies van de raadscommissie Bestuur en economie zal, na ontvangst, in de visiekamer ter inzage worden gelegd.

Het advies van de commissie Bestuur en economie zal, na ontvangst, voor u ter inzage worden gelegd.

Burgemeester en wethouders van Helmond

de burgemeester

mevr. P.J.M.G. Blanksma - van den Heuvel

de secretaris

mr. drs. A.P.M. ter Voert



**Raadsbesluit 116**  
**Vergadering 1 december 2015**

**Gemeenteraad**

De raad van de gemeente Helmond;  
gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 3 november 2015;  
gelet op artikel 149 van de Gemeentewet en artikel 2.3.3.6 van de Algemene Plaatselijke Verordening Helmond 2008;

**besluit:**

1. **Het aantal speelautomatenhallen uit te breiden naar 2. nl. 1 op zich zelf staande speelautomatenhal en 1 speelautomatenhal die onderdeel uitmaakt van een breder leisurebedrijf;**
2. **De locatie voor de op zich zelf staande speelautomatenhal in het centrumgebied houden en de speelautomatenhal die deel uitmaakt van een breder leisurebedrijf te vestigen buiten het centrumgebied;**
3. **Overeenkomstig dit raadsbesluit een wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening Helmond 2008 voor te bereiden.**

Aldus besloten in zijn openbare vergadering van 1 december 2015.

De raad voornoemd,  
de voorzitter

de griffier